

บทคัดย่อ

การศึกษาโครงสร้างทางเศรษฐกิจและแนวทางการพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเป้าหมายเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และเพื่อจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในเกาะพะงัน เพื่อไปสู่เป้าหมายดังกล่าวได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน 4 แนวทาง คือ การศึกษาโครงสร้างเศรษฐกิจ การศึกษาผลกระทบจากการขยายตัวของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาปัญหาและความต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อนำข้อมูลผลการวิจัยทั้ง 4 ด้านมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ SWOT และสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดทำแนวทางและแผนพัฒนาตามเป้าหมายที่วางไว้

การศึกษาใช้ทั้งวิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากชาวบ้าน 305 ตัวอย่าง นักท่องเที่ยว 400 ตัวอย่าง และผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน 385 ตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า ด้านโครงสร้างเศรษฐกิจ หลังปี 2555 เศรษฐกิจหลักของเกาะพะงันเปลี่ยนจากมะพร้าวมาเป็นภาคการท่องเที่ยว และจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ภาคการท่องเที่ยวกับรายได้จากแหล่งอื่น พบว่า รายได้จากภาคการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญทำให้รายได้ภาคส่วนอื่น ๆ เพิ่มขึ้น โดยหากรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้รายได้ในภาคการค้า (ธุรกิจส่วนตัว) รายได้ภาคเกษตร และรายได้ของลูกจ้างภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.828 0.612 และ 0.00003 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์การกระจายรายได้โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์จีนี้พบว่า การกระจายรายได้ค่อนข้างไม่เท่าเทียมกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์จีนี้เท่ากับ 0.503 โดยรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียม

ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พบว่า ธุรกิจท่องเที่ยวเกาะพะงันมีปัญหาขาดแคลนแรงงานอย่างมาก ธุรกิจส่วนใหญ่ต้องใช้แรงงานพม่าเป็นหลัก และมีความต้องการให้พัฒนาด้านจิตบริการ และทักษะภาษาอังกฤษเป็นหลัก และต้องการให้การอบรมจัดภายในพื้นที่เกาะพะงัน ต้องการให้พัฒนาคณะพะงันรุ่นใหม่ไว้สำหรับรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยว สำหรับการศึกษาด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยว พบว่าผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจสำคัญให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลือกมาเที่ยวเกาะพะงัน คือ ความสวยงามของชายหาดและทะเล ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมาเพราะต้องการเที่ยงงานฟูลมูนปาร์ตี้มากที่สุด กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติชอบทำมากที่สุดคือ กิจกรรมชายหาด และเล่นน้ำตก ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยชอบไปร่วมงานฟูลมูนปาร์ตี้ มากที่สุด

ผลการศึกษาทั้ง 4 ด้านแสดงให้เห็นว่าเกาะพะงันเพิ่งเข้าสู่การเปลี่ยนแปลง ผลกระทบด้านต่าง ๆ ยังมีน้อย ชาวบ้านยังเห็นข้อดีของการท่องเที่ยวมากกว่าข้อเสีย แต่หากปล่อยไปโดยขาดการควบคุมอาจทำให้ชาวบ้านรู้สึกว่าเขาได้รับผลกระทบด้านลบมากกว่า การดำเนินงานเพื่อแก้ไขย่อมทำได้ยาก ดังนั้นการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อนำพะงันสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต้องเริ่มดำเนินการทันที และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเรียบมีประสิทธิภาพ เกาะพะงันจำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการพัฒนาเกาะพะงันเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมและเฝ้าติดตามให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปในทิศทางที่นำเกาะพะงันสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Abstract

The purposes of this study were to provide sustainable tourism business development and sustainable human capital development guidelines for Phangan Island (Koh Pa Ngan). The study examined (1) Koh PaNgan economic structure (2) tourism growth and its impact on Koh PaNagan economy (3) problems and prospects of human capital development in Koh PaNgan and (4) tourist behavior in Koh PaNgan. SWOT analysis was introduced to construct sustainable tourism development guidelines for Koh PaNgan.

A mixed methods approach combining qualitative and quantitative methods were employed for this study. Primary data was collected from three key stakeholders which were households, tourists and business and public sectors related to tourism. In total, 305 households, 400 tourists and 385 representatives from public and business sectors related to tourism were interviewed. ; 305 samples from the locals, 400 samples from the tourists, and 385 samples from tourism-related public and business sectors. The results of this study reveal that (1) Koh Pangan has transformed its economy from agricultural to tourism since 2012 (2) an increase in household income from tourism sector also helps increase household income from other sources. A one percent increase in household income from tourism sector causes 0.828 percent, 0.612 percent, and 0.00003 percent increase in income from retailing, agriculture, and wages and salaries in tourism sector, respectively. However, Gini coefficient (Gini coefficient = 0.503) suggests that growth in tourism sector contribute to income inequality in Koh PaNgan.

The findings also suggest that there are shortage of labor in tourism sector in Koh Pa Ngan. Training courses regarding Service mind, Thai hospitality, and English communication skills are needed. The development of local youths to enter the tourism sector is important. Finally, a study of tourist behaviors shows that Full moon party is a key motivation among Thai tourist visiting Koh PaNgan and the beautiful beach is a key motivation among international tourist visiting Koh PaNgan. Beach activities and visiting waterfalls are the most preferred activities.

In summary, growth of tourism sector in Koh PaNgan has caused change to Koh PaNgan economy. Negative impacts of tourism growth have not been yet perceived by the locals. In other words, the locals tend to have positive attitudes towards tourism. Nevertheless, without an effective sustainable development plan, Koh PaNgan economy could be at risks. Therefore, it is necessary to urgently initiate projects for sustainable development. The establishment of a central committee for

sustainable development is also needed in order to achieve sustainable tourism development goals.

Overall results indicated that Phangan Island has been slightly changed as a result of tourism growth. Negative impacts were not clearly perceived by the locals. In other words, the locals tend to have positive attitudes towards tourism. Nevertheless, without an effective long-term plan, more negative impacts would be generated and it might be too late to prevent. Therefore, many preventive projects must be urgently created and run continuously. It is highly suggested to set a central committee to manage Tourism of Phangan Island to sustainability.